

Kerk St-Mattheüs, Meensel

Deel 4 : Het gebouw : verbouwingsplannen

Op het **eind van de 19de eeuw** waren er plannen om de kerk af te breken en een groter gebouw neer te zetten. Pastoor Sloots (pastoor van 1941 tot 1961) vermeldde dit in zijn "ex-historia":

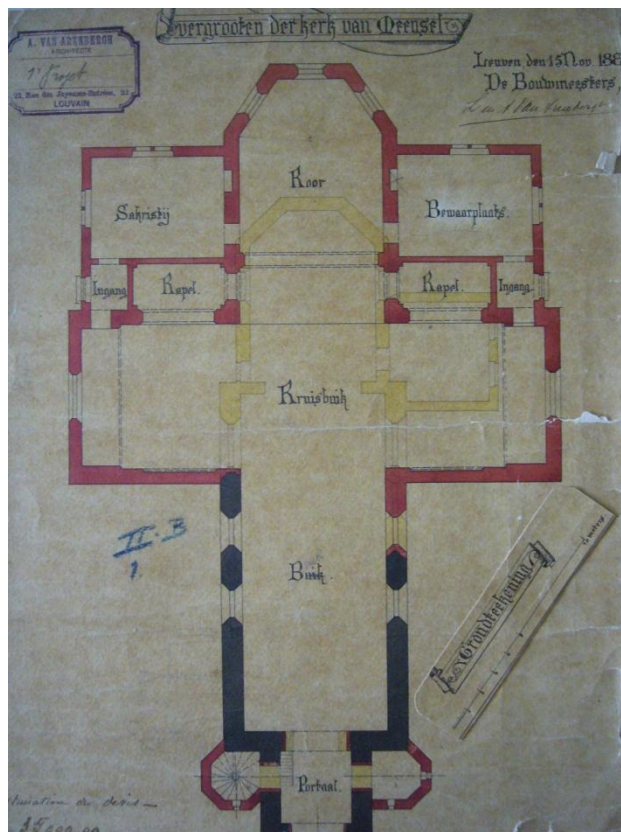
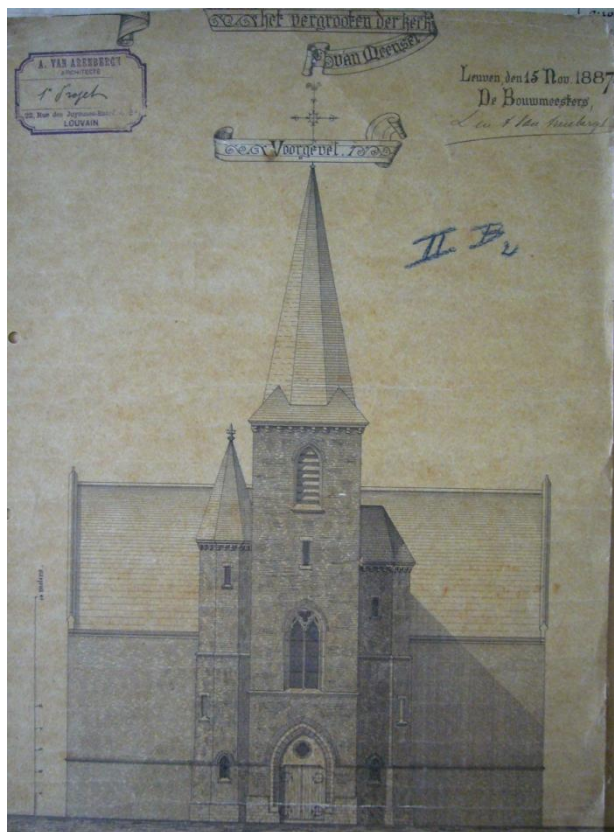
"Pastoor Mannekens (pastoor van 1882 tot 1899 nvdr) heeft aan Meensel en nieuwe kerk willen bezorgen maar is daarin jammer genoeg niet geslaagd. Na begonnen te zijn met het schone en goede plan onder Pastoor Pulinckx gemaakt door de architect van Arenberg, maar dat door de Commissie van monumenten werd verworpen, hebben de zonen van voornoemde architect andere plannen gemaakt die echter ook niet voldeden of niet uitvoerbaar waren. Uit een brief in den bundel Kerk meen ik te mogen opmaken dat één der plannen was goedgekeurd over de hele lijn, maar ik heb het niet gevonden."

Verskillende voorontwerpen werden getekend door de Leuvense architect Van Arenbergh, en later ook door zijn zonen.

Een 1ste ontwerp werd in **1886** voorgesteld. Dat werd echter door de bevoegde commissie – de Koninklijke Commissie van Monumenten – afgewezen omdat er een te klein deel van het oorspronkelijke gebouw bewaard bleef.

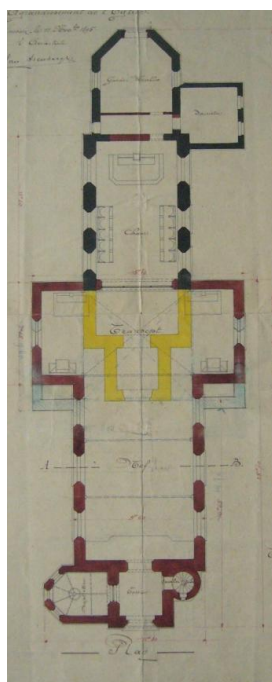

Een 2de ontwerp werd getekend einde **1887**; ook hier vroeg de bevoegde commissie nog extra veranderingen.

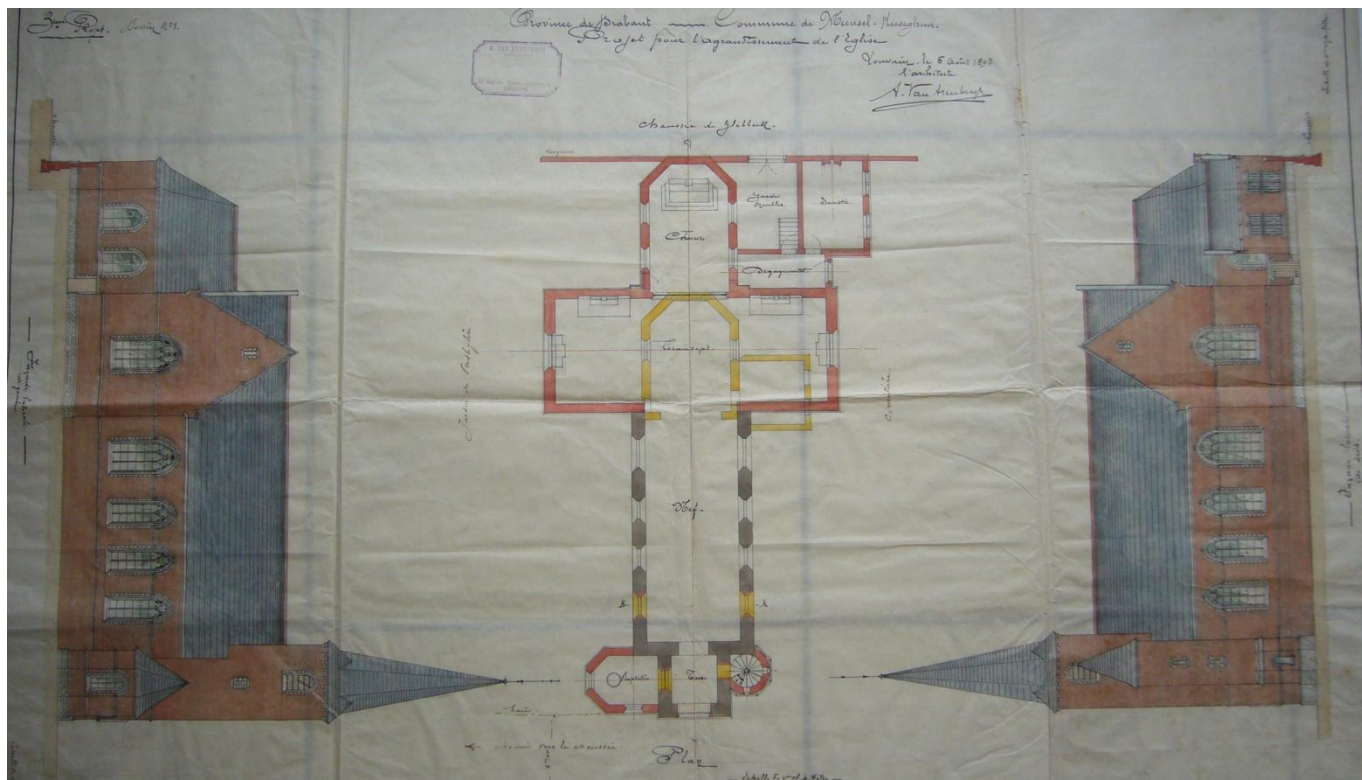
Een 3de ontwerp kwam er eind **1889**, het welke de commissie wel goedkeurde in januari 1890. Op de zitting van 6/4/1890 keurde ook de kerkfabriek dit ontwerp en de kostenraming goed.

Toch werd er in **1895** nog een 4de ontwerp gevraagd .. de kosten van het vorige ontwerp werden toch nog als te hoog ervaren. De architect laat echter eerst het advies van de provinciaal architect vragen betreffende de vorige ontwerpen. Deze laatste laat echter weten dat deze hoop plannen nutteloos zijn en dus geen kans op slagen hebben.

De kerkfabriek ziet in **1896** af om een definitief plan voor te stellen.

De architect tekent echter nog enkele verdere plannen. Zo zijn er tekeningen bewaard van november **1895**, juli **1897** en augustus **1898**. Een uitgebreide briefwisseling is hiervan nog bewaard.

... de beoogd vergroting van kerkgebouw is in die tijd echter nooit uitgevoerd. Het huidige grondplan komt nog altijd overeen met wat er toen in de plannen werd opgetekend.

Ook **tijdens WO II** werd er gesproken over een mogelijke vergroting van de kerk. Pastoor Sloots vervolgt in zijn "ex-historia" :

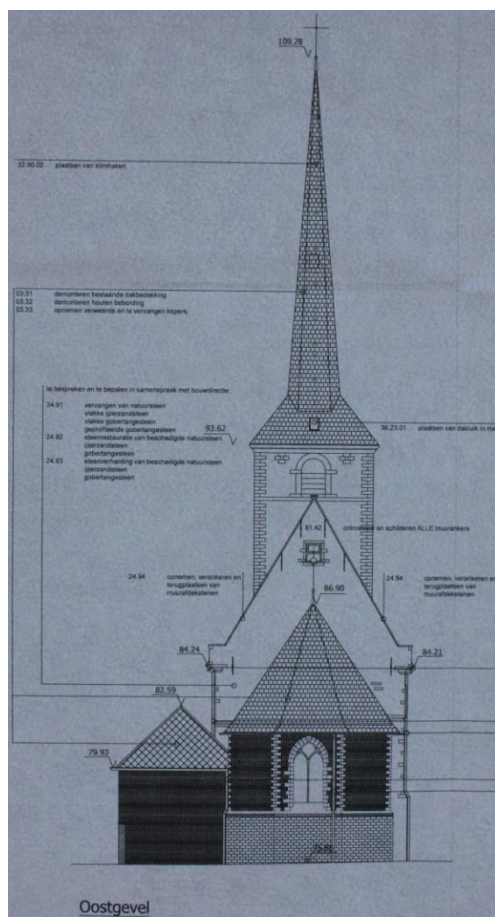
"Bij mijn benoeming op 16 December (1941, nvdr) had Mgr. Van Cauwenberg mij gesproken over de kerk Meensel die zou moeten hersteld worden en vergroot. Als ik alles een overzien had moest ik maar eens afkomen om daarover te praten maar "wij benoemen de architect"

En zoo besteeg op zekeren dag in Mei 1941 mijn stalen ros oftewel velo en bolde naar Mechelen – Mgr. ontving mij zeer vriendelijk. Hij had een platte grond-pentekening van de kerk en stelde voor om langs weerszijden een kleine kruisboog bij te bouwen. Toen ik hem opmerkte dat zulks niet volstond en het dan beter zou zijn om die kerk te verbreden over de gehele lengte was hij daarmee eens, althans hij keurde mijn gedacht niet af. Ik merkte echter op dat dit prakties zeer moeilijk zou gezien er geen geschikte plaats was in de parochie om tijdens die verbouwing de goddelijke diensten onder te brengen. Ik mocht vrij uitspreken en stelde voor om een geheel nieuwe kerk te bouwen. De toren laten staan en de kerk ernaast met den ingang naar de straat gericht. "Goed mr. Pastoor maar ge zoudt een half miljoen nodig hebben" (sic) op zijn vraag of ik daarvoor plaats genoeg had moest ik "neen" zeggen maar voegde erbij dat ik die wel hoopte te kunnen krijgen van de familie Verheyden van Oplinter eigenaars van de weide aan de kerk. Al pratende zou hij de kerk in den hof der Pastorie gezet hebben met een deel der oude kerk als priesterkoor. Maar gezien de hof niet groot is kon ik mij daarmee niet goed verenigen. Ten slotte wees hij mij dan als architect aan mr. Jozef Stas te Tienen, zoon van Koster Stas. Ik kon alvast plannen laten maken, maar gezien de oorlog zou het voorlopig toch zeer moeilijk zijn om te bouwen. En de oorlog duurde en bleef duren en de prijzen vlogen de hoogte in zoodat er van bouwen ook door mij niets is gekomen. Intussen is het eerste plan (en het beste) voor de verbouwing van de kerk van Meensel straks 100 jaar oud en geraakt Meensel maar niet aan een nieuw bedehuis. (zie bundel kerk in archief.)

Intussen verliep het jaar 1941 hier zeer kalm zonder last van Duitsers of hun handlangers maar de prijzen van alles en nog wat stegen en de zwarte markt begon zich flink te ontwikkelen. "

De verbouwings- en uitbreidingswerken worden vergeten.

In **2012 - 2013** wordt wel werk gemaakt van de restauratie van het kerkgebouw... de 1ste plannen worden gemaakt ...

Ter voorbereiding wordt de garage, aan de oostkant van de kerk, al afgebroken... met dit werk is in het laatste kwartaal van 2013 aangevangen.

Bronnen:

- 'Opera Paroch', 'Ex Historia', geschreven door E.H. Sloots, Pastorij Meensel
- Archieven kerkfabriek
- Projectmap 'restauratiewerken St-Mattheuskerk', 10/01/2013, ontwerper TV TEE-EL/RE-ST/AST77